

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی‌تکنیک تهران)

دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر

پایان‌نامه کارشناسی ارشد
ریاضی محض (منطق)

: موضوع

مدلهای کامل کراندار از فضاهای توپولوژیک

تهیه کننده:
رضا میر باقری جم

استاد راهنما:
دکتر مسعود پورمهديان

استاد مشاور:
دکتر بیژن هنری

مرداد ۱۳۸۶

بسمه تعالی

شماره :

تاریخ :

فرم اطلاعات پایان نامه کارشناسی ارشد و دکترا

معاونت پژوهشی
فرم پروژه تحصیلات تکمیلی

مشخصات دانشجو

نام و نام خانوادگی : رضا میر باقری جم شماره دانشجویی : ۸۴۱۱۳۰۲۹
 معادل بورسیه دانشجوی آزاد
دانشکده : ریاضی و علوم کامپیوتر رشته تحصیلی : ریاضی محض

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر مسعود پورمهديان

عنوان به فارسي : مدلهاي كامل کراندار از فضاهای توپولوژیک

عنوان به انگلیسي : Bounded complete models of topological spaces

نظری توسعه ای کاربردی بنیادی نوع پروژه :

تعداد واحد : ۶ تاریخ خاتمه : ۱۳۸۶/۵/۱۴ تاریخ شروع : ۱۳۸۵/۵/۱

سازمان تامین کننده اعتبار :

واژه هاي کليدي به فارسي : كامل کراندار، dcpo، شبه يکنواختی، شبه تقریب، فضای دو توپولوژیک، کاملا منظم دوتایی،
نوسيع، دوگان- فشرده

واژه هاي کليدي به انگلیسي : bounded complete, dcpo, quasiproximity, quasiuniformity, bitopological
space, pairwise completely regular, swelling, cocompact

نظرها و پيشنهادها به منظور بهبود فعالیت هاي پژوهشي دانشگاه :

استاد راهنما :

دانشجو :

امضاء استاد راهنما :

تاریخ :

تقدیم به:

برادرزاده عزیزم « محمد صادق » که لبخندش جلوه ای از آن زیبائی ناب است

و

معلم عزیزم « رضا مبینی مقدس » مشعل همیشه روشن هستی ام

و

تقدیم به استاد و راهنمای لحظات سخت زندگی ام

قدردانی

بر خود لازم می داشم که زحمات و تلاش‌های بی وقفه پدر و مادر مهریبانم را ارج نهم؛ همچنین از استاد عزیزم جناب آقای دکتر مسعود پور مهدیان که همواره راهنماییهای بجای ایشان گره گشای کارهایم بوده است کمال تشکر و قدرانی را دارم و نیز از داوران محترم، جناب آقای دکتر جواد لالی و جناب آقای دکتر عبد الحمید ریاضی و استاد مشاورم، جناب آقای دکتر بیژن هنری قدردانی می نمایم.

چکیده

در این رساله مفهوم مدل برای یک فضای توپولوژیک و برخی ساختارهای توپولوژیک مانند شبه تقریب و شبه یکنواختی و فضای پیوستگی معرفی می شوند. در ادامه شرایط لازم و کافی برای وجود مدل و چگونگی ارتباط آن با ساختارهای توپولوژیک فوق ارائه می شود و در آنها ثابت می شود که فضاهای متريک پذير کامل دارای مدل می باشند.

مراجع اصلی در این رساله مقالات زیر می باشند:

R.D. Kopperman, H.-p.A. Kunzi, P. Waszkiewicz, Bounded complete models of topological spaces, Topology Appl. 139 (2004) 285-297.

H.-P.A. Kunzi, Cocompactness and quasi-uniformizability of completely metrizable spaces, Topology Appl. 133 (2003) 89-95.

واژه‌های کلیدی: کامل کراندار، dcpo، شبه یکنواختی، شبه تقریب، فضای دو توپولوژیک، کاملا منظم دوتایی، توسعی، دوگان - فشرده

فهرست مندرجات

۱	مباحثی از تئوری دامنه ها و برخی مفاهیم توپولوژیکی	۴
۱.۱	تعاریف و مفاهیم مقدماتی از دامنه ها	۴
۱.۱.۱	توابع یکنوا و مجموعه های جهتدار	۶
۲.۱.۱	تقریب	۹
۲.۱	توپولوژی روی یک <i>dcpo</i>	۱۴
۲	مشخصه های توپولوژیکی با مدل های کامل کراندار	۲۰
۱.۲	رابطه کمکی	۲۰
۲.۲	ساختارهای توپولوژیک نامتقارن	۲۷
۱.۲.۲	شبه تقریب و شبه یکنواختی	۲۷
۲.۲.۲	فضای پیوستگی	۳۰
۳	کاربردی از قضیه مشخصه	۴۲

۴۲		یادآوری	۱.۳
۴۶		فضاهای متریک پذیر کامل	۲.۳
۶۲		واژه نامه انگلیسی به فارسی	A
۶۵		واژه نامه فارسی به انگلیسی	B

مقدمه

وجود مدل برای فضاهای توپولوژیک، مساله فضای نقاط ماکزیمال می باشد ([۱۵]، [۱۶]). در سال ۱۹۹۹، سی زیج کی^۱ و فلاغ^۲ و رالف کپرمن^۳، فضای نقاط ماکزیمال از یک $dcpo$ ، و پیوسته و کامل کراندار را بعنوان یک فضای شمارای نوع دوم و T_1 ، (X, τ) مشخص کردند بطوریکه توپولوژی فشرده $\tau \subseteq \tau^*$ ، روی X موجود است که (X, τ, τ^*) منظم دوتایی است [۱۱]. همچنین آنها نشان دادند که فضاهای متريک پذير کامل و تفکيک پذير(Polish) در چنین شرایطی صدق می کنند [۱۲]. از طرفی جيمى لاوسن^۴ در سال ۱۹۹۷ نشان داد که فضای نقاط ماکزیمال از یک $dcpo$ ، و پیوسته بطوریکه توپولوژی اسکات و توپولوژی لاوسن در نقاط ماکزیمال یکسانند، متريک پذير کامل و تفکيک پذير می باشد [۱۶].

در سال ۱۹۷۰ نشان داده شد که فضای متريک پذير (X, τ) ، متريک پذير کامل است اگر و فقط اگر توپولوژی فشرده و T_1 و شمارای نوع دوم $\tau \subseteq \tau^*$ روی X موجود باشد بطوریکه (X, τ, τ^*) منظم باشد [۵]. در اينجا سوالی که مطرح می باشد اين است که اگر يك فضای متريک پذير کامل باشد آيا باید توپولوژی فشرده و T_1 و شمارای نوع دوم τ^* روی X موجود باشد بطوریکه (X, τ, τ^*) منظم دوتایی باشد؟ هانس پيتركنزي^۵ سريعا نشان داد که اين با اصلاح منظم بودن به کاملا منظم بودن درست است. لاوسن با شيندين اين مطلب می پرسد که: آيا هر فضای متريک پذير کامل فضای نقاط ماکزیمال از یک $dcpo$ پيوسته و کامل کراندار می باشد؟

در سال ۲۰۰۴، پاول واژیوچ^۶ نشان می دهد که پاسخ اين سوال مثبت می باشد. همچنین در سال ۲۰۰۳، کی مارتین^۷ ثابت کرد که فضای نقاط ماکزیمال از هر دامنه‌اي چوکت^۸ کامل است [۱۷]. تحت متريک پذيری چوکت کامل بودن و سیچ^۹ کامل بودن یکسان هستند و به معنی متريک پذير کامل می باشند.

Ciesieski^۱

Flagg^۲

Ralph Kopperman^۳

Jimmie Lawson^۴

Hans - Peter A.Kunzi^۵

Pawel Waszkiewicz^۶

Key Martin^۷

Choquet^۸

Cech^۹

فصل ۱

مباحثی از تئوری دامنه ها و برخی مفاهیم توپولوژیکی

در این فصل با مجموعه های جزئیاً مرتب و مجموعه های جهتدار و $dcpo$ ها آشنا می شویم؛ در ادامه توپولوژیهای خاصی که روی این $dcpo$ ها تعریف می شوند و برخی از ویژگیهای آنها را بیان می کنیم؛ سپس تعریف مدل برای یک فضای توپولوژیک را عنوان می کنیم و در فصل بعدی به شرایط لازم و کافی برای وجود مدل برای یک فضای توپولوژیک می پردازیم.

۱.۱ تعاریف و مفاهیم مقدماتی از دامنه ها

تعریف ۱.۱.۱ مجموعه P به همراه رابطه دوتائی \sqsubseteq ، یک مجموعه جزئیاً مرتب (poset) نامیده می شود هرگاه هر x و y و z از P در شرایط زیر صدق کند:

$$(1) \quad x \sqsubseteq x \text{ (بازتابی^۱)}$$

$$(2) \quad \text{اگر } x \sqsubseteq z, \text{ آنگاه } x \sqsubseteq y, y \sqsubseteq z \text{ (ترایایی^۲)}$$

$$(3) \quad \text{اگر } x = y, \text{ آنگاه } x \sqsubseteq y, y \sqsubseteq x \text{ (پادتقارنی^۳)}$$

Reflexivity^۱

Transitivity^۲

Antisymmetry^۳

فصل ۱. مباحثی از تئوری دامنه‌ها و برخی مفاهیم توپولوژیکی

اگر خاصیت پادتقارنی حذف شود در آنصورت (P, \sqsubseteq) را پیش ترتیب^۴ می‌نامند.

فرض کنید (P, \sqsubseteq) یک مجموعه جزئی^۵ مرتب باشد:

تعریف ۲.۱.۱ زیرمجموعه A از P را مجموعه بالا^۶ می‌نامند در صورتیکه برای هر $y \in A$ ، $x \in A$ ، $x \sqsubseteq y$ را نتیجه دهد. مجموعه پائین^۷ نیز بصورت مشابه تعریف می‌شود.

نمادگذاری ۳.۱.۱ مجموعه همه اعضائی از P که از بعضی از اعضای A بالاتر است را به A^\uparrow نمایش می‌دهند. برای سادگی، $\{x\}^\uparrow$ را با x^\uparrow نمایش می‌دهند. A^\downarrow و x^\downarrow بصورت مشابه تعریف می‌شوند.

تعریف ۴.۱.۱ فرض کنید که $x \in P$ ، در آنصورت x کران بالا برای A نامیده می‌شود هر گاه x بالاتر از هر عضو A باشد. و از نماد گذاری $A \sqsubseteq x$ استفاده می‌کنیم. کران پائین برای A نیز بصورت مشابه تعریف می‌شود.

تعریف ۵.۱.۱ $x \in P$ را یک عنصر ماقزیمال P می‌نامند هرگاه هیچ عضو دیگری از P بالاتر از آن نباشد. بعبارت دیگر $x^\uparrow \cap P = \{x\}$. عنصر مینیمال نیز بصورت مشابه تعریف می‌شود.

Preorder^۴

Upper set^۵

Lower set^۶

تعريف ۶.۱.۱ x را بزرگترین عضو P می‌نامند در صورتیکه همه اعضای P زیر تنها عضو، $x \in P$ باشند. کوچکترین عضو P نیز بصورت مشابه تعریف می‌شود و آنرا به \perp نمایش می‌دهند.

مجموعه‌های جزئی مرتبی که دارای کوچکترین عضو باشد را مجموعه‌های جزئی مرتب نوک دار^۷ می‌نامند.

تعريف ۷.۱.۱ فرض کنید $P \subseteq A$ ، در آنصورت x را سوپرمم A می‌نامند هرگاه کوچکترین عضو مجموعه کرانهای بالای A باشد، که آنرا به $\sqcup A = x$ نمایش می‌دهند. اینفیمم نیز بصورت مشابه تعریف می‌شود.

تعريف ۸.۱.۱ مجموعه جزئی مرتب P را \sqcup -نیم شبکه^۸ (\sqcap -نیم شبکه) می‌نامند هرگاه سوپرمم (اینفیمم) هر دو عضو از P موجود باشد. هرگاه P هم \sqcup -نیم شبکه و هم \sqcap -نیم شبکه باشد، در آنصورت P را یک شبکه می‌نامند.
در صورتیکه سوپرمم و اینفیمم هر زیر مجموعه از P موجود باشد در آنصورت P را یک شبکه کامل می‌نامند.

۱.۱.۱ توابع یکنوا و مجموعه‌های جهتدار

تعريف ۹.۱.۱ فرض کنید که P, Q دو مجموعه جزئی مرتب باشند، و $f : P \rightarrow Q$ یک تابع باشد؛ هرگاه برای هر $x, y \in P$ که $x \sqsubseteq y$ در Q داشته باشیم ($f(x) \sqsubseteq f(y)$)، در آنصورت f را یکنوا می‌نامند.

Pointed poset^۹
Semilattice^{۱۰}

مثال ۱۰.۱.۱ مجموعه همه توابع یکنواز بین دو مجموعه جزئی مرتب را به $[P \xrightarrow{m} Q]$ نمایش می‌دهند که اگر بصورت نقطه‌ای مرتب شود (یعنی $f \sqsubseteq g$ ، هر گاه برای هر $x \in P$ ، $f(x) \sqsubseteq g(x)$) در آنصورت، $[P \xrightarrow{m} Q]$ یک مجموعه جزئی مرتب می‌باشد.

تعریف ۱۱.۱.۱ فرض کنید P یک مجموعه جزئی مرتب باشد و $A \subseteq P$ ، هر گاه A ناتهی باشد و هر جفت از اعضای آن دارای کران بالا در A باشد در آنصورت A را یک مجموعه جهتدار می‌نامند.

در صورتیکه مجموعه جهتدار A دارای سوپرمم باشد، آنرا به $\sqcup^\uparrow A$ نمایش می‌دهند.

تعریف ۱۲.۱.۱ مجموعه‌های جهتدار پائین را ایدال^۹ می‌نامند. ایدال‌های به شکل $x \downarrow$ ، ایدال‌های اصلی نامیده می‌شوند.

تعریف ۱۳.۱.۱ فرض کنید که P یک مجموعه جزئی مرتب باشد و $A \subseteq P$ ، در آنصورت A را یک فیلتر می‌نامند در صورتیکه یک مجموعه بالا باشد و همچنین اینفیم هر دو عضو از A موجود باشد.

تعریف ۱۴.۱.۱ فرض کنید P یک مجموعه جزئی مرتب باشد و $A \subseteq P$ ، در آنصورت A را یک زنجیر^{۱۰} در P می‌نامند هر گاه برای هر $x, y \in A$ یا $x \sqsubseteq y$ ، $y \sqsubseteq x$ یا $x = y$.

Ideal^۹
Chain^{۱۰}

فصل ۱. مباحثی از تئوری دامنه‌ها و برخی مفاهیم توپولوژیکی

زنجیرهایی که با مجموعه اعداد طبیعی (باترتیب معمولی) ایزوگراف باشد را ω -زنجیر می‌نامند.

تعریف ۱۵.۱.۱ فرض کنید که D یک مجموعه جزئی مرتب باشد که هر زیرمجموعه جهتدارش دارای سوپرمم می‌باشد در آنصورت D را یک مجموعه جزئی مرتب جهتدار کامل ^{۱۱} یا $dcpo$ می‌نامند؛ واضح است که هر $dcpo$ دارای کوچکترین عضو می‌باشد در واقع، $\perp = \vee \emptyset$.

قضیه ۱۶.۱.۱ مجموعه جزئی مرتب D ، $dcpo$ می‌باشد اگر و فقط اگر هر زنجیر در D دارای سوپرمم در D باشد.

برهان: مرجع [۳]، صفحه ۱۵، گزاره ۲۰.۱.۱۵. \square

تعریف ۱۷.۱.۱ فرض کنید D و E دو $dcpo$ باشند و $f : D \rightarrow E$ یک تابع باشد، در آنصورت f را اسکات - پیوسته می‌نامند هرگاه f یکنوا باشد و برای هر زیرمجموعه جهتدار A از D ، $f(A) = \bigcup f(A)$. بعبارت دیگر f حافظ سوپرمم مجموعه‌های جهتدار باشد. هر تابع بین دو $dcpo$ نوک دار که عضو پائینی را حفظ می‌کند ($f(\perp_D) = \perp_E$) اکید می‌نامند.

مثال ۱۸.۱.۱ فرض کنید که دو $dcpo$ D, E باشد در آنصورت مجموعه همه توابع پیوسته از D به E را که بصورت نقطه‌ای مرتب شود را به $[D \rightarrow E]$ نمایش می‌دهند. نشان می-

^{۱۱} Directed-complete partial order set

فصل ۱. مباحثی از تئوری دامنه‌ها و برخی مفاهیم توپولوژیکی

دھیم که $[D \rightarrow E]$ یک $dcpo$ می‌باشد، که سوپرمم جهتدار در $[D \rightarrow E]$ بصورت نقطه‌ای محاسبه می‌شود.

فرض کنید که \mathcal{F} یک گردایه جهتدار از توابع از $D \rightarrow E$ به E باشد و $g : D \rightarrow E$ تابعی باشد که بصورت، $g(x) = \bigcup_{f \in \mathcal{F}} f(x)$ تعریف می‌شود؛ نشان می‌دهیم که $A \subseteq D$ جهتدار باشد در آنصورت:

$$g(\bigcup A) = \bigcup_{f \in \mathcal{F}} f(\bigcup A)$$

با توجه به پیوستگی f نتیجه می‌شود که:

$$\begin{aligned} &= \bigcup_{f \in \mathcal{F}} \bigcup_{a \in A} f(a) \\ &= \bigcup_{a \in A} \bigcup_{f \in \mathcal{F}} f(a) \end{aligned}$$

که با توجه به تعریف g :

$$= \bigcup_{a \in A} g(a) = \bigcup g(A)$$

بنابراین $[D \rightarrow E]$ یک $dcpo$ می‌باشد.

۲.۱.۱ تقریب

تعريف ۱۹.۱.۱ فرض کنید که x, y دو عضو از D $dcpo$ باشند در اینصورت می‌گوئیم که x, y را تقریب می‌زند هرگاه برای هر زیرمجموعه جهتدار A از D که $y \sqsubseteq \bigcup A$ آنگاه موجود باشد که $a \in A$.

هرگاه x خودش را تقریب بزند x را فشرده^۱ می‌نامند.

فرض کنید که D یک $dcpo$ باشد و $A \subseteq D$ و $x, y \in D$ در آنصورت نمادگذاریهای زیر را داریم:

Compact^۱

نمادگذاری ۲۰.۱.۱

x, y را تقریب می‌زنند اگر و فقط اگر $\ll y \ll x$

$$\Downarrow x = \{y \in D \mid \text{زند} x, y\}$$

$$\Uparrow x = \{y \in D \mid \text{زند} y, x\}$$

$$\Downarrow A = \{b \in D \mid \exists a \in A \text{ s.t. } b \ll a\}$$

$$K(D) = \{x \in D \mid \text{فسرد} x\}$$

قضیه ۲۱.۱.۱ فرض کنید که D یک $dcpo$ باشد و $x, x', y, y' \in D$ در آنصورت:

$$(wb_1) \quad x \sqsubseteq y \text{ آنگاه } x \ll y \quad (1)$$

$$(wb_2) \quad x' \ll y' \text{ آنگاه } x' \sqsubseteq x \ll y \sqsubseteq y' \quad (2)$$

برهان: مرجع [۳]، صفحه ۱۸، گزاره ۲.۲.۲.

تعریف ۲۲.۱.۱ زیرمجموعه B از D را یک پایه^۲ برای D می‌نامند هرگاه برای هر شامل یک زیرمجموعه جهتدار با سوپرمم $x \in D$ مجموعه $B_x = \{x \cap B \mid x \in D\}$ باشد.

قضیه ۲۳.۱.۱ فرض کنید D یک $dcpo$ با پایه B باشد در آنصورت:

$$(1) \text{ برای هر } x \in D \text{ جهتدار با سوپرمم } x \text{ می‌باشد،}$$

^۲Base

$$K(D) \subseteq B \quad (۲)$$

(۳) هرگاه $B' \subseteq B$ ، آنگاه B' نیز یک پایه برای D می‌باشد.

برهان: مرجع [۳]، صفحه ۱۸، گزاره ۲.۲.۴.

تعریف ۲۴.۱.۱ فرض کنید که D یک $dcpo$ باشد که دارای یک پایه می‌باشد؛ در آنصورت D را پیوسته یا یک دامنه پیوسته^۳ می‌نامند.

اگر D دارای یک پایه از اعضای فشرده باشد در آنصورت D را یک جبر یا یک دامنه جبری^۴ می‌نامند؛ و اگر D دارای پایه شمارا باشد آنرا ω -پیوسته و اگر دارای یک پایه شمارا از اعضای فشرده باشد آنرا یک ω -جبر می‌نامند.

قضیه ۲۵.۱.۱ فرض کنید که D یک $dcpo$ باشد در آنصورت:

(۱) D پیوسته است اگر و فقط اگر برای هر $x = \bigcup^\uparrow x$ ، $x \in D$

(۲) یک جبر است اگر و فقط اگر برای هر $x \in D$ $x = \bigcup^\uparrow K(D)_x$

برهان: مرجع [۳]، صفحه ۱۹، گزاره ۲.۲.۷.

قضیه ۲۶.۱.۱ فرض کنید D یک دامنه پیوسته با پایه B باشد و فرض کنید در آنصورت y ، $B_x \subseteq \downarrow y$ ، $B_y \subseteq B_x$ ، $x \sqsubseteq y$ ، معادلند.

برهان: مرجع [۳]، صفحه ۲۱، گزاره ۲.۲.۱۰.

Continuous domain^۳

Algebraic domain^۴

نتیجه ۲۷.۱.۱ اگر $x \not\sqsubseteq y$ آنگاه $b \in B_x$ موجود است بطوریکه $.b \not\sqsubseteq y$

قضیه ۲۸.۱.۱ فرض کنید D یک $dcpo$ پیوسته باشد در آنصورت:

$$(wb_3) \quad .p, r \ll s \ll q \quad \text{اگر } p, r \ll q \quad \text{آنگاه } s \in D \text{ هست بطوریکه}$$

برهان: می دانیم اگر A جهتدار باشد آنگاه \Downarrow نیز جهتدار است. زیرا اگر $a, b \in \Downarrow A$ در آنصورت $c, d \in A$ موجودند بطوریکه $a \ll c, b \ll d$. لذا بنابر $e \in A$, $.\omega b_1, \omega b_2$ موجود است بطوریکه $e \ll a, b$; از طرفی $e \ll f$ جهتدار است، لذا $f \in \Downarrow e$ موجود است بطوریکه $f \in \Downarrow a, b \sqsubseteq f \ll e$ چون $e \in A$ پس $f \in \Downarrow A$ چون A جهتدار است. لذا چون D پیوسته است پس برای هر $q, q \in D$ $\Downarrow q$ جهتدار و در نتیجه، $(\Downarrow q) \Downarrow$ جهتدار است. حال فرض کنید که $.\omega b_3$ چون $q \Downarrow$ جهتدار است پس $t \in \Downarrow q$ موجود است بطوریکه $p, r \in \Downarrow q$, در نتیجه $.t = \sqcup^\uparrow \Downarrow t \sqsubseteq \sqcup^\uparrow \Downarrow (\Downarrow q)$. لذا چون D پیوسته است، بنابر قضیه ۲۵.۱.۱ $\Downarrow (\Downarrow q) \subseteq \Downarrow$. بنابراین $(\Downarrow q) \Downarrow u$ موجود است بطوریکه $t \sqsubseteq u$. و چون $v \in \Downarrow q$, پس $v \in \Downarrow u$ موجود است بطوریکه $\Downarrow v \subseteq \Downarrow u$; و مجدداً بنابر $.p, r \sqsubseteq t \sqsubseteq u \ll v \ll q$, $.\omega b_2$. لذا بنابر $p, r \sqsubseteq v \ll q$, $.\omega b_2$

$$\square .p, r \ll v \ll q, \omega b_2$$

مثال ۲۹.۱.۱ فرض کنید \mathcal{K} گردایه همه بازه های فشرده \mathbb{R} باشد که با عکس شمول مرتب می شود در آنصورت واضح است که \mathcal{K} یک $dcpo$ می باشد. و اگر $\mathcal{D} \subseteq \mathcal{K}$ جهتدار باشد آنگاه $.\sqcup$. نشان می دهیم که برای هر $p, q \in \mathcal{K}$ $\int(p) \cap \int(q) = \int(p \wedge q)$

$$p \ll q \iff q \subseteq \int(p)$$

که در آن $\int(p) \cap \int(q) = \int(p \wedge q)$ همان درون p با توپولوژی معمولی \mathbb{R} می باشد.

فصل ۱. مباحثی از تئوری دامنه‌ها و برخی مفاهیم توپولوژیکی

ابتدا فرض کنید که $q \ll p$, نشان می‌دهیم که $q \subseteq int(p)$. فرض کنید که $q \not\subseteq int(p)$, نشان می‌دهیم که $q \ll p$.

$$q = \bigcap \left\{ [a - \frac{1}{2^k}, b + \frac{1}{2^k}] : k \in \mathbb{N} \right\}$$

چون $\{[a - \frac{1}{2^k}, b + \frac{1}{2^k}] : k \in \mathbb{N}\}$ جهتدار است پس

$$q = \bigcup \left\{ [a - \frac{1}{2^k}, b + \frac{1}{2^k}] : k \in \mathbb{N} \right\}$$

از طرفی برای هیچ $k \in \mathbb{N}$,

$$[a - \frac{1}{2^k}, b + \frac{1}{2^k}] \not\subseteq p$$

زیرا در غیراینصورت فرض کنید به ازای k ،

$$q \subseteq (a - \frac{1}{2^{k+1}}, b + \frac{1}{2^{k+1}}) \subseteq [a - \frac{1}{2^k}, b + \frac{1}{2^k}] \subseteq p$$

در آنصورت $q \subseteq int(p)$, که یک تناقض است؛ لذا هیچ k ی یافت نمی‌شود که

$$[a - \frac{1}{2^k}, b + \frac{1}{2^k}] \subseteq p \ll q$$

بالعکس فرض کنید که $q \subseteq int(p)$ و فرض کنید که $\mathcal{D} \subseteq \mathcal{K}$, که $\mathcal{D} \subseteq \bigcap \mathcal{D}$ جهتدار است. نشان می‌دهیم که $r \in \mathcal{D}$ موجود است بطوریکه $r \subseteq p$; یا بعبارت دیگر $p \subseteq r$. چون

$$q \subseteq \bigcap \mathcal{D}$$

$$(\mathbb{R} - int(p)) \cap \bigcap \mathcal{D} = \emptyset$$

چون اعضای \mathcal{D} فشرده اند لذا $F \subseteq \mathcal{D}$ متناهی موجود است بطوریکه

$$(\mathbb{R} - int(p)) \cap F = \emptyset$$

و چون \mathcal{D} جهتدار است پس $r \in \mathcal{D}$ موجود هست که $r \subseteq F$. لذا

$$(\mathbb{R} - int(p)) \cap r = \emptyset$$

بنابراین $\square \cdot p \ll q$ ، لذا $r \subseteq int(p) \subseteq p$

اگر $q \subseteq int(p) \cap int(r) = int(p \cap r)$ ، لذا $p, r \ll q$

جهتدار است و بنابر آنچه ثابت شد، $q = \sqcup \sqcup$. بنابراین با توجه به قضیه ۲۵.۱.۱، \mathcal{K} یک $dcpo$ پیوسته می‌باشد.

۲.۱ توپولوژی روی یک $dcpo$

تعریف ۱.۲.۱ فرض کنید که D یک $dcpo$ باشد و $A \subseteq D$ ، در آنصورت A را اسکات-بسته می‌نامند در صورتیکه یک مجموعه پائین باشد و همچنین تحت سوپرمم زیر مجموعه‌های جهتدار بسته باشد.

متهم^۱ مجموعه‌های بسته، بازنامیده می‌شود که تشکیل یک توپولوژی بنام σ_D روی D می‌دهد. با توجه به تعریف لازم است که مجموعه باز A یک مجموعه بالا باشد و همچنین هر مجموعه جهتدار با سوپرمم در A اشتراک ناتهی با A داشته باشد. توپولوژی دیگری مانند ω روی D می‌توان تعریف کرد که مجموعه‌های ω -بسته توسط $\{\uparrow p : p \in D\}$ تولید می‌شود. عبارت دیگر $\{\uparrow p : p \in D\}$ یک زیرپایه ω -بسته است؛ که آنرا توپولوژی پایین^۲ می‌نامند.

نمادگذاری ۲.۲.۱ کوچکترین مجموعه بسته شامل A را به $cl(A)$ و بزرگترین مجموعه باز مشمول در A را به $int(A)$ نمایش می‌دهند.

Complement^۱
Lower topology^۲

قضیه ۳.۲.۱ فرض کنید که E, D دو $dcpo$ باشند در آنصورت تابع f از D به E ، اسکات-پیوسته است اگر و فقط اگر با در نظر گرفتن توپولوژی اسکات روی E, D پیوسته باشد.

برهان: مرجع [۳]، صفحه ۳۰، گزاره ۴.۳.۲. \square .

تعریف ۴.۲.۱ فرض کنید (P, \sqsubseteq) یک مجموعه جزئیاً مرتب باشد، در آنصورت (P, \sqsubseteq) را کامل کراندار^۳ می‌گویند هر گاه هر زیرمجموعه متناهی از بالا کراندار دارای سوپرمم باشد. یا بطور معادل هر زیرمجموعه دو عضوی از بالا کراندار دارای سوپرمم باشد.

فرض کنید (P, \sqsubseteq) کامل کراندار باشد و $P \subseteq A$ از بالا کراندار باشد در آنصورت A دارای سوپرمم در P می‌باشد؛ زیرا اگر $B \subseteq A$ متناهی باشد در آنصورت B نیز دارای کران بالا می‌باشد؛ لذا چون P کامل کراندار می‌باشد پس B دارای سوپرمم است، حال فرض کنید که $\{C = \bigsqcup B : B \subseteq A\}$ متناهی است؛ واضح است که C جهتدار می‌باشد، لذا دارای سوپرمم است. از طرفی $C = \bigsqcup \{a : a \in A\}$ ؛ زیرا $A = \{a : a \in A\}$. بنابراین C در P دارای سوپرمم می‌باشد.

قضیه ۵.۲.۱ فرض کنید (P, \sqsubseteq) کامل کراندار باشد در آنصورت $\sigma \vee \omega$ فشرده است ($\sigma \vee \omega$ را توپولوژی لاوسن می‌نامند).

برهان: کافیست نشان دهیم که P در شرط اشتراک متناهی صدق می‌کند:

فرض کنید که \mathcal{C} یک گردایه از مجموعه‌های σ -بسته و \mathcal{F} یک گردایه از زیرپایه مجموعه‌های ω -بسته باشد بطوریکه $\bigcap(\mathcal{C}' \cup \mathcal{F}') \neq \emptyset$ ، که $\mathcal{C}' \subseteq \mathcal{C}$ ، $\mathcal{F}' \subseteq \mathcal{F}$ متناهی هستند؛ نشان می‌دهیم که $\bigcap(\mathcal{C} \cup \mathcal{F}) \neq \emptyset$. بنابراین وقتی $\uparrow p_1, \dots, \uparrow p_n \in \mathcal{F}$ آنگاه

$$\uparrow p_1 \cap \uparrow p_2 \cap \dots \cap \uparrow p_n \neq \emptyset$$